

Oponentní posudek diplomové práce Kateřiny Bláhové

Název práce: Motivace žadatelů k pobytu v domově pro seniory

Oponentka diplomové práce: PhDr. Jaroslava Šťastná, Ph.D.

Katedra sociální práce FF UK Praha

Předložená diplomová práce se zabývá tématem, jehož význam je v současnosti vysoce aktuální z důvodů plánování vhodných forem a kapacit péče o seniory. Ze širšího pohledu jde též o otázku sociálně kulturní, kdy musí být nalezen vhodný modus péče o dlouhodobě seniory v moderních a post-moderních společnostech, které již nemohou jednoznačně odkazovat na tradiční rodinnou péči.

Cílem práce autorky bylo odpovědět na škálu otázek spojených s trendem deinstitucionalizace na straně jedné, a na straně druhé s potřebou zabezpečit důstojné stáří osob se snižující se soběstačností a ZÁROVENŽ potřebou členů pečujících rodin realizovat další úkoly jejich vlastních životů.

Ke splnění cílů diplomové práce studentka rozvrhla text na 2 části – tzv. teoretickou část a část empirického výzkumu, v němž formou dotazníkového šetření zjišťuje motivace k podání žádosti k pobytu v domově pro seniory v Praze. Práci zakončuje shrnutím a diskusí.

Teoretická část je věnována problematice populace seniorů obecně. Autorka se zabývá pohledem na vymezení stáří, potřebami seniorů, systémem péče o seniory v ČR, rodinnou péčí, a tuto teoretickou kapitolu uzavírá tematikou pobytových zařízení.

Osnova textu je logicky navržena, přechody mezi kapitolami jsou plynulé, navazující. Autorka zvolila vhodnou literaturu, která upřednostňuje faktografická a empirická data před volnějším formami textů. Oceňuji též zařazení zahraniční literatury a komparací se zahraničím (např. množství lůžek, pobytových zařízení atd.). Práce používá náležité formy odkazů a citací.

Součástí vlastního empirického výzkumu studentky byla analýza faktorů a motivací, které vedou seniory k žádosti pro pobyt v domově pro seniory Sue Ryder. Samotný výzkum je velice kvalitně proveden: příprava, realizace a dokumentace, prezentace dat jsou víceméně bezchybné, na úrovni odpovídající magisterskému stupni.

Práce je doplněna seznamem literatury, dalších zdrojů a přílohami.

Některé moje připomínky k práci směřují k diskusi. Například k uvedenému tvrzení o paternalistickém přístupu k seniorům ze strany rodin jako obrazu rozšířené stereotypizace stáří a nerespektování autonomie seniorů (str. 66). Domnívám se však, že interpretace by mohla být i jiná (při obhajobě se pokuste o jinou interpretaci). Taktéž tvrzení o černobílém pojetí péče o seniory ze strany rodinných příslušníků lze z mnoha důvodů zpochybnit a nazírat s větší empatií (autorka by si ale musela položit otázku, jak je organizačně, finančně, psychicky a sociálně náročné zabezpečování komplexní domácí péče seniorů). Opakovaně též musím uplatnit připomínku k používání široké kategorie „pečující rodina“. Řada studií

ukazuje, že hlavní tíhu péče, organizace a emoční zátěže nesou ženy, obvykle dcery, na které i široké sociální prostředí uplatňuje genderové stereotypy. Respektuji fakt, že autorka se těmito otázkami, výzkumně dosti náročnými, ve své práci nezabývá. Přesto je alespoň mohla zmínit, jsou standardní součástí sociologické literatury a v každém případě relevantní pro pojednávané téma. Možná by tento pohled poskytl právě onen úhel pohledu, který by práci prospěl.

Práci hodnotím jako velice zdařilou, odpovídající nárokům na magisterský stupeň.

Navrhuji stupeň VÝBORNĚ až VELMI DOBŘE podle výsledků obhajoby.

Otázka k obhajobě:

Pokuste se reagovat na moje poznámky směřující k závěrečné diskusi.

25. srpna 2014

PhDr. Jaroslava Šťastná, Ph.D.